

תוכן עניינים

שער א': כללי	1
פרק א': מבוא	1
פרק ב': בית-המשפט לענייני משפחה - סמכות מקומית ועניינית	5
1. סמכותו המקומית של בית-משפט לענייני משפחה.....	5
1.1 כללי.....	5
1.2 תובענה בענייני משפחה שהצדדים לה הם בני זוג או הורים וילדים - תקנה 258ג(א) רישא לתקסד"א.....	6
1.3 תובענה בעניין מזונות של קטין - תקנה 258ג(א) סיפא לתקסד"א.....	7
1.4 תובענה אחרת בענייני משפחה - תחום שיפוטו שבו מצוי מקום מגורי התובע - תקנה 258ג(ב) לתקסד"א.....	11
1.5 תובענה שאין לה מקום שיפוט מתאים - ברירת מחדל - תקנה 258ג(ג) לתקסד"א.....	11
1.6 "רשאי בית-המשפט להורות... אם כל הצדדים מתגוררים מחוץ לאיזור השיפוט" - תקנה 258ג(ה) לתקסד"א.....	11
2. סמכותו העניינית של בית-משפט לענייני משפחה.....	12
2.1 סמכות בית-משפט שלום.....	12
2.2 המבחן הכללי - מבחן הסעד.....	12
2.3 מבחן הסמכות העניינית בבית-משפט לענייני משפחה - מבחן העילה.....	13
2.4 סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	14
2.5 סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-פי כתבי הטענות.....	18
2.6 מועד העלאת טענת חוסר הסמכות העניינית והשפעתו על תוצאת ההליך.....	19
פרק ג': סדרי דין בתביעות משמורת	21
1. עילת התובענה.....	21
2. בקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית.....	22
2.1 כללי.....	22
2.2 בקשה להכרזת פסול-דין.....	22
2.3 בקשה להכרעת בית-המשפט בעניינים הקבועים בחוק הכשרות המשפטית.....	22
2.4 בקשה למינוי אפוטרופוס.....	24
3. מספר העתקים מכתב הטענות שיש להגיש בבקשה על-פי חוק הכשרות המשפטית.....	24
4. פירוט מסמכים מצורפים.....	24

4.1 תצהיר	24
4.2 צירוף מסמכים מיוחדים בבקשות על-פי חוק הכשרות המשפטית	25
5. זכות הטיעון הניתנת מכוח חוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות	25
5.1 זכות הטיעון בהכרזת פסול-דין	25
5.2 זכות הטיעון לגבי תפקוד הורה	25
5.3 הסכמת המועמד למינויו כאפטרופוס	26
6. סדרי דין הנוגעים לפקיד הסעד בהליכים על-פי חוק הכשרות המשפטית	26
7. אישור הסכמים ופעולות על-פי חוק הכשרות המשפטית	26
7.1 אישור פעולות קטין	26
8. סופיות פסק-הדין בנוגע לחוק הכשרות המשפטית	27
9. סמכות בינלאומית והמשפט הבינלאומי הפרטי	27
שער ב': תובענה בענייני משמורת, חינוך, ביקור, הבטחת קשר, יציאת הקטין מהארץ וחוק הכשרות המשפטית	29
פרק א': כללי	29
פרק ב': אופי הבעיות בסכסוכי משמורת	37
1. כללי	37
2. עיקרון "טובת הילד"	38
פרק ג': צו הורות פסיקתי	41
פרק ד': קווים מנחים להכרעה בסכסוכי משמורת על-פי עיקרון טובת הילד	49
1. זכות הילד ולא זכות ההורה	49
2. שינוי נסיבות	52
3. "אין לאטום אוזן לקול הדם"	53
4. חזקת הגיל הרך	55
5. טובת הקטין לפי הלכות המשפט העברי	55
6. ההשלכות הנובעות מ"חזקת הגיל הרך" (מתוך דו"ח הכנסת בנושא ילדים להורים גרושים (הוגש ביולי 2002))	58
7. הצדקות להשאתר "חזקת הגיל הרך" בחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות	59
8. התנגדות ל"חזקת הגיל הרך"	60
9. אפשרויות לשינוי "חזקת הגיל הרך"	61
פרק ה': מסוגלות הורית והתנהגות לא נאותה של הורה	63
פרק ו': רצון הילד	69
פרק ז': הסכם בין הורים החיים בנפרד וסמכותו של בית-המשפט באין הסכמה	75
פרק ח': חזקת הגיל הרך בבית-משפט לענייני משפחה ובבית-הדין הרבני	77

פרק ט': משמורת פיזית משותפת - חלוקת המזונות בין ההורים - בעין	
הלכת בע"מ 919/15.....	91
פרק י': משקל חוות-דעת פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ומומחים בסכסוכי	
משמורת.....	93
פרק י"א: הגשת תסקיר על-ידי פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתביעות	
למשמורת.....	99
פרק י"ב: משמורת ילדים ומסוגלות הורית.....	105
פרק י"ג: הכרעת בית-המשפט וסמכותו הכללית להורות על אמצעי	
שמירה.....	109
פרק י"ד: משמורת משותפת.....	113
פרק ט"ו: משמורת ילדים וכריכתה בתביעת הגירושין.....	121
פרק ט"ז: ההלכה הפסוקה.....	125
1. האם יש לאשר, לסרב או להתנות העברת משמורת של קטין בגיל 9	
שנים לאביו לאמו בשל ניכור הורי כלפי האם המשמורנית אצלה	
הוא גר?.....	125
2. משמורת זמנית.....	150
3. משמורת פיזית משותפת.....	157
4. תנאי המשמורת על תינוק - הורים מסוכסכים.....	172
5. תביעות הדדיות למשמורת בלעדית - האבחנה בין המושגים: משמורת	
פיזית ומשפטית ואחריות הורית.....	177
6. סמכות עניינית נמשכת לדון בתביעת משמורת?.....	194
7. האם יש להורות על העברת הקטין למגורים ולמשמורת אביו, שעה	
שמומחית המליצה על העברת "רוב המשמורת" לידי האב?.....	201
8. סיום הסכסוך בין ההורים יקל מאוד על התפתחותן התקינה של	
הבנות ושלמותן הנפשית.....	209
9. האם ניתן לכפות את האישה לגור בארץ על בסיס הדין שהיא חייבת	
להניק את בנה? והאם החזקת הילדים היא זכות האב או האם, או שהיא	
זכות הילד?.....	219
10. כל אחד מהצדדים תובע לעצמו את משמורת הילדים וכל אחד מתנגד	
למשמורת משותפת. שני ההורים "חוטאים בילד", שתיית רעל גם אם	
היא בשוגג, הרי היא ממיתה. שני ההורים הם "מלח הארץ", שניהם בעלי	
מסוגלות הורית תקינה - אשר במאבקם מקריבים את ילדיהם.....	244
11. תביעת הבעל לאכיפת הסדרי הראיה.....	256
12. בקשת אב לקבל משמורת - קבלתה.....	264
13. העברת בדיקת עניינים של הקטינים על-ידי צו של בית-הדין הרבני אל	
רשויות הרווחה, הינה סעד וסיוע חשובים ביותר, וככל שמקומם	
במערכת הרווחה יוקדם, כך מידת טובתם והצלחת הטיפול יגדל.....	289
14. סירובה של האישה לקיים את החלטת בית-הדין הרבני העוסקת	
בהסדרי ראיה.....	300

15.	ערעור על החלטת בית-הדין הרבני שקבע כי בסמכותו לדון בנושא משמורת ילדים.....	302
16.	תביעת אב לשינוי המשמורת על בנו - קבלתה.....	313
323	שער ג': הקטין	
323	פרק א': קטינות ובגירות - סעיף 3 לחוק	
1.	מבוא.....	323
2.	חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול).....	323
3.	אימתי נפסקים מזונות קטינים?.....	324
325	פרק ב': פעולות של קטין - סעיף 4 לחוק	
329	פרק ג': ביטול פעולות של קטין - סעיף 5 לחוק	
333	פרק ד': סייג לביטול פעולות - סעיף 6 לחוק	
1.	מבוא.....	333
2.	הימורים.....	333
3.	פגיעה בשיער.....	334
4.	אחריות בנזיקין - נשיכת כלב.....	334
5.	רכישת מיכל גז.....	334
6.	צילום קטינים.....	335
7.	רכישת מכשיר סלולארי.....	335
337	פרק ה': פעולות בטלות - סעיף 6א לחוק	
341	פרק ו': פעולות טעונות אישור בית-המשפט - סעיף 7 לחוק	
1.	כללי.....	341
2.	סעיף 7 לחוק הכשרות למול סעיף 20 לחוק הנ"ל.....	341
343	פרק ז': הכרזת פסלות - סעיף 8 לחוק	
1.	כללי.....	343
2.	ההבדל בין פסול-דין לחסוי.....	343
3.	הכרזת פסלות פועלת מכאן ולהבא.....	344
4.	חולשה שכלית או גופנית.....	347
5.	האם אדם שמונה לו אפוטרופוס בהתאם לסעיף 33 לחוק הכשרות, הינו פסול-דין?.....	348
6.	חובת ההוכחה.....	348
7.	תרדמת.....	349
351	פרק ח': פעולות של פסול-דין - סעיף 9 לחוק	
353	פרק ט': ביטול ההכרזה - סעיף 10 לחוק	
355	פרק י': חישוב גיל - סעיף 11 לחוק	
357	פרק י"א: חזקת תאריך הלידה - סעיף 12 לחוק	
359	פרק י"ב: שמירת דינים - סעיף 13 לחוק	
361	פרק י"ג: המרת דתו של קטין - סעיף 13א לחוק	
363	פרק י"ד: מעמד ההורים - סעיף 14 לחוק	
1.	כללי.....	363

368.....	2. הגשת תביעה על-ידי אחד מן ההורים
371.....	שער ד': פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ובית-המשפט
371.....	פרק א': מבוא
371.....	פרק ב': יחסו האמביוולנטי של פקיד הסעד (עובד סוציאלי) לבית-המשפט
375.....	פרק ג': תפקיד פקיד הסעד (עובד סוציאלי) אל מול מערכת המשפט ...
377.....	פרק ד': מעמדו המשפטי של פקיד הסעד
383.....	1. כללי
383.....	2. פקיד סעד (עובד סוציאלי) כיוזם הליכים בבית-המשפט
386.....	3. פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתפקידו כעד בבית-המשפט
389.....	פרק ה': תסקיר
389.....	1. הגשת תסקירים לבית-משפט
389.....	2. סוגי תסקירים
391.....	3. תוכן התסקיר
392.....	4. דרכי טיפול מומלצות
392.....	5. הגשת התסקיר
393.....	6. התסקיר כ"חוות-דעת מומחה"
395.....	7. חקירה נגדית של פקיד סעד (עובד סוציאלי)
395.....	8. ערכו הראייתי של התסקיר ומידת השפעתו על החלטת בית-המשפט
397.....	9. טענות לתוכן התסקיר
400.....	10. חיסוי התסקיר
401.....	פרק ו': פקיד הסעד (עובד סוציאלי), משמורת ילדים והסדרי ראייה
401.....	1. משקל חוות-דעת פקיד הסעד (עובד סוציאלי) ומומחים בסכסוכי משמורת
401.....	2. הגשת תסקיר על-ידי פקיד הסעד (עובד סוציאלי) בתביעות למשמורת ילדים
406.....	3. הגשת תסקיר בתביעה להעברת מקום מגורים
413.....	4. הגשת תסקיר בתביעה להעברת מקום מגורים
421.....	שער ה': סדרי דין וראיות בבית-המשפט לענייני משפחה
421.....	פרק א': פתיחת תיק בבית-משפט לענייני משפחה
423.....	פרק ב': כתב תביעה והגנה ובקשות
423.....	1. כתב תביעה - תקנה 258 לתקסד"א
424.....	2. בקשת ביניים - תקנה 1258 לתקסד"א
424.....	3. סעדים בשל תביעות שונות - תקנה 258 לתקסד"א
424.....	4. גילוי מסמכים מוקדם וציון בקשות קודמות - תקנה 258 לתקסד"א
425.....	5. הצגת מסמכים השייכים לצד ג'
428.....	6. מסמכים מצורפים
431.....	6.1 דין מסמך חסר

431.....	6.2 אימות כתב טענות בתצהיר - תקנה 258 לתקסד"א
433.....	6.3 הרצאת פרטים - תקנה 258ד(ה) לתקסד"א
434.....	7. כתב הגנה, תביעה שכנגד והודעת צד ג' - תקנה 258 לתקסד"א
435.....	פרק ג': סדרי דין וראיות
435.....	1. הדין
435.....	2. "בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק" - סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
441.....	3. עדות של קטין - סעיף 8(ב) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
441.....	4. מינוי מומחים - סעיף 8(ג) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
441.....	4.1 מבוא
446.....	4.2 מינוי מומחה
447.....	4.3 הגשת חוות-הדעת
447.....	4.4 חקירת המומחה
447.....	4.5 שכר-טרחת המומחה והוצאותיו
448.....	4.6 פקיד סעד (עובד סוציאלי)
448.....	5. תובענות לפי חוק למניעת אלימות במשפחה - סעיף 8(ד) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
449.....	6. תובענה לפי חוק הירושה - סעיף 8(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה
449.....	7. הזמנת עד מטעם בית-המשפט וקבלת עדותם
451.....	פרק ד': מתן פסק-דין ואישור הסכמים ופעולות
455.....	פרק ה': פתרונות אלטרנטיביים להכרעת בית-המשפט
455.....	1. בקשה ליישוב הסכסוך ויחידת הסיוע
457.....	1.1 ההליך ביחידת הסיוע
458.....	1.2 ראיות
458.....	2. הליך הגישור
458.....	2.1 חשיפת הליך הגישור בבית-המשפט לענייני משפחה
459.....	3. פשרה
461.....	4. בוררות
461.....	4.1 הבורר המוסמך
461.....	4.2 הסמכות להעביר עניין לבוררות
462.....	4.3 "סמכותו העניינית" של הבורר
462.....	4.4 סמכות פיקוח בית-משפט לענייני משפחה על הליך הבוררות
465.....	פרק ו': הליך הערעור
465.....	1. מבוא
465.....	2. ערעור על החלטת הרשם לענייני ירושה
465.....	3. ערעור על החלטת רשם ההוצאה לפועל
468.....	4. ערעור על החלטה אחרת של רשם בית-משפט לענייני משפחה
468.....	5. ערעור על החלטת בית-משפט לענייני משפחה

469.....	6. הליך הערעור - סדרי דין.....
469.....	6.1 מועד להגשת ערעור על החלטת רשם ורשם ההוצאה לפועל.....
470.....	6.2 מועד להגשת ערעור על החלטת בית-משפט לענייני משפחה.....
470.....	6.3 הרכבי הערעור על החלטות בית-המשפט לענייני משפחה.....
472.....	6.4 סדרי דין שונים בערעור בבית-המשפט לענייני משפחה.....
472.....	6.5 כתב הערעור בבית-משפט לענייני משפחה.....
472.....	6.6 תשובת המשיב לכתב הערעור.....
472.....	6.7 ערובה.....
473.....	6.8 הדיון בערעור בבית-משפט לענייני משפחה.....
473.....	6.9 ראיות חדשות בהליך הערעור.....
475.....	פרק ז': תובענה למזונות או למדור.....
475.....	1. עילת התובענה.....
476.....	2. החזקתם של ילדים וחינוכם.....
489.....	3. אגרה.....
491.....	שער ו': חוות-דעת של מומחה בענייני משפחה.....
491.....	פרק א': כללי.....
493.....	פרק ב': צו הקמה - תקנות 258יב(א) ו- 258יב(ז) לתקסד"א.....
497.....	פרק ג': "מסמכים הנוגעים לעניין" - תקנה 258יב(ב) לתקסד"א.....
499.....	פרק ד': הגשת חוות-דעת - תקנה 258יב(ג) לתקסד"א.....
501.....	פרק ה': שאלות הבהרה - תקנה 258יב(ד) לתקסד"א.....
501.....	פרק ו': מומחה שמינה בית-המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות-דעתו אלא ברשות בית-המשפט - תקנה 258יב(ה) לתקסד"א.....
503.....	פרק ז': תקנה 258יב(ז) לתקסד"א וסעיף 8(ג) לחוק בית-משפט לענייני משפחה.....
505.....	פרק ח': תקנה 258יב(ז) לתקסד"א וסעיף 8(ה) לחוק בית-משפט לענייני משפחה.....
509.....	פרק ט': האם רשאי בעל דין להגיש חוות-דעת מומחה מטעמו מקום ובית-המשפט לא נדרש כלל לשאלה האם למנות מומחה והאם לאו.....
509.....	1. סעיף 1 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....
510.....	2. סמכותו העניינית של בית-המשפט לענייני משפחה מתגבשת על-פי כתבי הטענות.....
510.....	3. סעיף 8(ה) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....
513.....	פרק ט': האם רשאי בעל דין להגיש חוות-דעת מומחה מטעמו מקום ובית-המשפט לא נדרש כלל לשאלה האם למנות מומחה והאם לאו.....